

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/21/2015
Identifikačné číslo spisu:	6613010135
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6613010135.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Richarda Bureša a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného A. L. a spol. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného A. L. podanom prostredníctvom obhajkyne JUDr. Andrey Balážikovej, PhD. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. júna 2013, sp. zn. 2 To 55/13 na neverejnom zasadnutí 29. apríla 2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného A. L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo 04. apríla 2013, sp. zn. 3 T 40/2013 bol obvinený A. L. uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. a zo zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

13. decembra 2012 okolo 19.00 hod. vošli po vzájomnej dohode (s už právoplatne odsúdeným ml. F. G.) do dvora rodinného domu v obci N., odkiaľ cez privreté vchodové dvere vnikli do kuchyne rodinného domu, kde začali kričať na tam sa nachádzajúceho vlastníka C. H., nar. XY, aby im dal peniaze, kedy zozadu ku nemu pristúpil ml. F. G., ktorý mu zakryl ústa a súčasne ho A. L. udräl najmenej trikrát päťou do oblasti hlavy, pričom A. L. si zobral zo stola do ruky nôž s dĺžkou čepele približne 25 - 30 cm a takto sa C. H. vyhrážal, že pokiaľ mu nedá peniaze, tak ho zareže, v dôsledku čoho mu C. H. povedal, že peniaze má vonku, a keď vyšiel na dvor rodinného domu, začal kričať o pomoc, a následne obžalovaní z miesta činu ušli, pričom svojím konaním spôsobili C. H. viacpočetné povrchové exkoriácie čela s dobou liečby a práceneschopnosti do 7 dní.

Za to mu bol uložený podľa § 188 ods. 2, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného A. L. pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkonu

trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd poškodeného C. H., nar. XY, bytom N., s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Na podklade odvolania o. i. aj obvineného voči skôr uvedenému rozsudku okresného súdu, Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 27. júna 2013, sp. zn. 2 To 55/13, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom ustanovenej obhajkyne dovolanie obvinený A. L..

Obvinený v ňom uplatnil dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por a v § 374 ods. 3 Tr. por.

Podľa jeho názoru okresný súd zásadným spôsobom porušil jeho právo na obhajobu, keď po prijatí jeho vyhlásenia ohľadom viny v zmysle § 257 ods. 5 Tr. por. a rozhodnutí o prijatí jeho vyhlásenia o vine podľa § 257 ods. 8 Tr. por., v rozpore s posledne uvedeným ustanovením Trestného poriadku, nevykonával dokazovanie súvisiace len s výrokom o treste a náhrade škody a nevypočul poškodeného len vo vzťahu k výške spôsobenej škody, ale ho vypočul v celom rozsahu. V tejto súvislosti poukázal na zápisnicu o hlavnom pojednávaní ako i na odôvodnenie rozsudku prvostupňového súdu. Krajskému súdu ako súdu odvolaciemu vytkol, že sa s touto skutočnosťou v odvolacom konaní žiadnym spôsobom nevysporiadal. Následne namietol i to, že napriek jeho návrhu na doplnenie dokazovania, súd návrh na výsluch svedkyne Y. G. zamietol.

V ďalšej časti podaného dovolania podrobne poukázal na ustanovenie § 34 Tr. zák. o ukladaní trestu namietajúc, že súd sa skutočnosťami rozhodujúcimi pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery ako aj existujúcimi poľahčujúcimi okolnosťami bližšie nezaoberal a pri výmere trestu neaplikoval ustanovenie § 39 Tr. zák.

Z týchto dôvodov navrhol, aby najvyšší súd rozhodnutia súdov obidvoch stupňov zrušil a Okresnému súdu v Lučenci prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Lučenec.

Poškodenému C. H. dovolanie obvineného doručiť možné nebolo, pretože tento medzičasom zomrel.

V písomnom podaní doručenom okresnému súdu 13. marca 2015 okresný prokurátor uviedol, že aj keď prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní vypočul aj poškodeného (nad rámec dokazovania súvisiaceho s výrokom o náhrade škody), pre prítomnosť obhajkyne obvineného na tomto procesnom úkone a absenciu jej námietok voči tomuto úkonu počas výsluchu poškodeného a v záverečnej reči, k zásadnému porušeniu práva obvineného na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nedošlo. V súvislosti s tým poukázal aj na významnú skutočnosť, že poškodený mal v čase výsluchu na hlavnom pojednávaní 87 rokov, čím bola významným spôsobom ovplyvnená realizácia tohto úkonu.

V súvislosti s nevykonaním obvineným navrhnutým dôkazom na hlavnom pojednávaní okresný prokurátor poukázal na judikaturu najvyššieho súdu, v súlade s ktorou okresný súd nenechal návrh obvineného na doplnenie dokazovania nepovšimnutý, ale o ňom rozhodol tak, že ho zamietol.

Napokon poukázal na to, že z dovolania obvineného nevyplýva v čom spočíva naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. v zmysle nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku s tým, že absencia aplikácie § 39 Tr. zák. tento dôvod nezakladá a obvinenému bol uložený trest na spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Navrhol preto, aby najvyšší súd bez preskúmania vecí na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.) a bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 až § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak:

c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por. je potrebné uviesť nasledovné.

Zásadným porušením práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe alebo stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať keď orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdeným skutkom dopustil.

Uvedený spôsob vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu vylučuje použitie tento dovolací dôvod vo vzťahu k uloženému trestu odňatia slobody s poukazom na skutočnosť, že súd pri ukladaní trestu nepoužil zmierňovacie ustanovenie § 39 Tr. zák. Hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 Tr. zák. alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť pod „nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. však nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa tohto ustanovenia a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu ustanovenú Trestným zákonom za

trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia podľa § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd ako súd dovolací zistil nasledovné skutočnosti.

Obvinený v priebehu celého trestného stíhania od vznesenia obvinenia až po hlavné pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, mal ustanovenú obhajkyňu, ktorá sa zúčastnila všetkých procesných úkonov významných pre rozhodnutie o vine a treste obvineného

Obvinený A. L. na hlavnom pojednávaní 04. apríla 2013 v prítomnosti obhajkyne podľa § 257 ods. 1 Tr. por. vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v podanej obžalobe a po postupe súdu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Tr. por. súd podľa § 257 ods. 6 vyhlásenie obvineného prijal a podľa § 257 ods. 7 Tr. por. vyhlásil, že dokazovanie v tom rozsahu, ako sa obvinený priznal, sa nevykoná. Po tomto postupe po zákonom poučení vypočul poškodeného v procesnom postavení svedka, ktorý vypovedal zhodne ako v prípravnom konaní 14. decembra 2012 na č. l. 57 až 66. Obvinený ani obhajkyňa tento postup súdu na hlavnom pojednávaní žiadnym spôsobom nenamietli a obvinený sa po výpovedi poškodeného tomuto ospravedlnil.

Za tohto stavu veci najvyšší súd dospel k záveru, že právo na obhajobu obvineného zásadným spôsobom porušené nebolo.

Rovnako tak najvyšší súd v posudzovanom prípade nezistil ani dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Konanie obvineného bolo právne posúdené ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. a zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 ods. 3 písm. a/ Tr. zák., obidva spáchané formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., pretože obvinený spoločným konaním proti inému použil násilie v úmysle zmocniť sa cudzej veci, čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a na chránenej osobe - osobe vyššieho veku a spoločným konaním neoprávnene vnikol do obydľia iného a čin spáchal na chránenej osobe - osobe vyššieho veku. Skutková veta napadnutého rozsudku obsahuje všetky zákonné znaky uvedených trestných činov, pod ktoré bolo konanie obvineného správne a v súlade so zákonom subsumované.

Z dôvodov, na ktoré najvyšší súd poukázal už v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia (str. 6, 7) ani uložený trest obvinenému nezakladá naplnenie zákonných znakov ním uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ale ani dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., na ktorý obsah podaného dovolania nasvedčuje.

Obvinenému A. L. bol uložený trest v zákonom ustanovenej sadzbe a takého druhu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa.

V súlade so zákonom postupoval súd aj v prípade, keď na hlavnom pojednávaní rozhodol o návrhu obvineného na doplnenie dokazovania a tento neponechal nepovšimnutý (návrh obvineného na doplnenie dokazovania zamietol) a podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonanie dôkazu, ktorý sa týka okolností, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi.

Najvyšší súd v posudzovanom prípade nezistil ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 374 ods. 3 Tr. por., pretože vytýkané pochybenia, ktoré neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku by museli byť takej povahy, aby zakladali niektorý z dovolacích dôvodov vymedzených v § 371 ods. 1 Tr. por.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.